

Finansdepartementet
v/ Marius Østli og Åse Natvig

Dato: 14.01.2026

Pr. epost

Sak: 25/5240-

INNSPILL TIL FINANSMARKEDSMELDINGEN 2026 – RAMMEVILKÅR FOR AKTIVE EIERFOND (VENTURE, VEKST- OG OPPKJØPSFOND)

Dette notatet svarer ut Finansdepartementets brev 27.11.25 med invitasjon til innsending av skriftlig innspill til gjennomgangen av finansnæringens rammevilkår innen 14. januar 2026. Dette som oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak knyttet til Finansmarkedsmeldingen for 2025.

1. INNLEDNING

Norsk venturekapitalforening representerer det norske økosystemet for investeringer i unoterte selskaper i Norge, med medlemmer i Oslo, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Trondheim og Tromsø. Vår bransje innenfor finansnæringen gjør såkorn-, venture-, vekst- og oppkjøpsinvesteringer, primært i Norge og Europa. Næringen er internasjonalt rettet, spesialisert og konkurranseutsatt.

Norske kapitalforvaltere innen venture og private equity kan bidra vesentlig mer til innovasjon, sysselsetting og omstilling i økonomien. Aktive eierfond utløser mer kommersialisering av fruktene fra store offentlige investeringer i utdanning, forskning og næringsrettede virkemidler. Samtidig er risikoen høyest - og kapitaltilgangen vanskeligst – nettopp i oppstart- og vekstfasene.

Det internasjonale kappløpet om kapital, kunnskap teknologi er blitt intensivert i 2025. Skal Norge lykkes i å starte, skalere og beholde teknologibedrifter i Norge – ikke minst for å omstille og diversifisere økonomien - kreves et godt samspill mellom offentlige og private krefter. Vi må fortløpende se hen til landene rundt oss og tilby like gode rammebetingelser til gründere, talenter, kapitalforvaltere og investorer i Norge.

Tidligere Finansmarkedsmeldinger har fastslått at «kapitaltilgangen til det norske næringslivet synes samlet sett å være god». Det stemmer imidlertid ikke for oppstart- og vekstselskaper ettersom deres viktigste kapitalkilde – aktive eierfond og andre direkte investorer – ikke ble omtalt i meldingene.

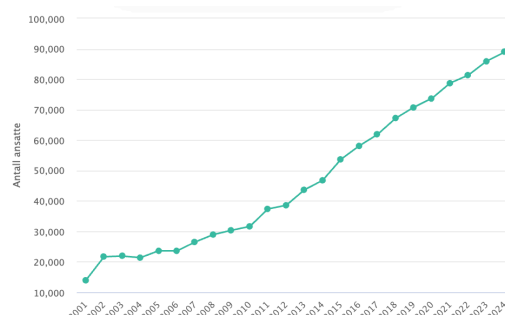
EU og NATO har sterke satsinger innen risiko- og vekstkapital for å styrke produktivitet, økonomisk vekst og teknologisk autonomi. EU vedtok i fjor - på svært kort tid - nye strategier for investeringer i oppstart- og vekstselskaper. Parallelt har enkeltland allokert nye midler til sine nasjonale investeringsinstitusjoner, eller opprettet nye. Myndigheter oppfordrer pensjonsfond, stiftelser, andre investorer og kapitalforvaltere til å investere mest mulig i fremtidens arbeidsplasser.

Vi mener at også Norge må ta grep for å posisjonere Norge som en attraktiv og konkurransedyktig destinasjon for innovasjon og kapitalforvaltning. Den kommende Finansmarkedsmeldingen bør gi tydelige signaler om behovet for en konkurransedyktig finansnæring i en kritisk tid.

2. FINANSMARKEDSMELDINGEN 2026

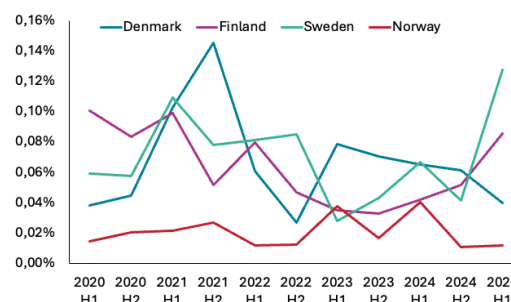
Aktive eierfond og deres rammebetingelser hører naturlig hjemme i tematikken for Finansmarkedsmeldingen 2026 av følgende grunner:

1. Aktive eierfond er en **betydelig kapitalkilde** i det norske finansmarkedet. Aktive eierfond investerte om lag 180 milliarder kroner i Norge i femårsperioden 2020-2024. Eierskap og aktiv oppfølging av 445 ulike selskaper opprettholdt 89.000 sysselsatte (figur) og bidro med 98 milliarder kroner i verdiskaping til norsk økonomi i 2024, tilsvarende 2,7 prosent av fastlands-BNP ([vedlegg 1](#)). I sammenlikning er 3x flere selskaper og arbeidsplasser i Sverige finansiert på den denne måten.

2. Aktive eierfond er en **sentral kilde til kapital og kompetanse** for teknologitunge oppstart- og vekstselskaper. Strategisk viktige vekstnæringer som IKT, dypstek og KI, helse og grønn teknologi mottar mye av risikokapitalen fra aktive eierfond ([vedlegg 2](#)). Det siste året har fokuset på forsvar og *dual use* økt kraftig i Europa, også i Norge. Når selskapene går inn i en mer moden kommersiell fase, er egenkapital fra venture og private equity en forutsetning for at banker skal være villige til å ta kredittrisiko. Aktive eierfond legger dermed grunnlag for – og utfyller – andre kapitalkilder for oppstart og skalering av nye bedrifter.

3. **Norge har svakere kapitaltilgang** til oppstart- og vekstselskaper enn Norden for øvrig. Både kapitalinnhenting, antall investeringer og investert totalbeløp er svake i et nordisk bilde, også som andel av BNP (figur). Kapitalmangel kan drive talenter, nye ideer og investeringsaktivitet ut av landet og hindre omstilling i norsk økonomi ([vedlegg 3 og 4](#)).

4. Aktive eierfond **konkurrerer internasjonalt** om investorer og eierposisjoner. Norge har imidlertid ikke lagt til rette for alternative investeringsfond slik Luxembourg, Irland og Danmark har gjort, og som Sverige nå jobber med. Alternative fond er dessverre ikke omfattet av særreglene som verdipapirfondene nå har fått. Dette svekker Norges konkurranseevne som hjemland for kapitalforvaltning, og i neste omgang svekker kapitaltilgangen til industriell innovasjon og omstilling i Norge ([vedlegg 4](#)).

5. Norge har et **høyere samlet skattetrykk** på bedriftene enn våre nordiske naboland. Det skader oppstart- og vekstselskaper og påvirker deres vekstevne og strategiske beslutninger. Det er særlig grunn til å se på den kombinerte effekten av formue-, utbytte- og utflyttingsskattene, samt og skatteincentiver for spisskompetanse ([vedlegg 4, 5](#)).

3. VÅRE ANBEFALINGER

1. **Etablere et tettere samarbeid** mellom offentlige og private krefter involvert i finansiering av innovasjon i norsk næringsliv. Sette høye ambisjoner, identifisere flaskehalser og jobbe sammen over tid for å skape endring. NVCA bidrar gjerne til en forsterket offentlig-privat dialog.
2. Tilrettelegge for at **privat institusjonell kapital** som pensjonskapital, stiftelser m.fl. kan investere mer i private equity og venture. Dette for å tiltrekke annen privat kapital til innovasjon og vekst i næringslivet og gi konkurransedyktig avkastning til investorene.

3. Investere betydelig mer **statlig institusjonell kapital** i venture gjennom fond-i-fond for å tiltrekke mer privat kapital til innovative oppstartsselskaper.
4. Gjøre det mer hensiktsmessig for aktive eierfond å **registrere og forvalte fondene i Norge** gjennom egnet lovgivning og beskatning. Dette for å styrke kapitalforvaltningsmiljøet og kapitaltilgangen til norske unoterte selskaper.
5. Inkorporere ny **EU/EØS**-regulering for alternative investeringsfond effektivt i norsk rett. Dette for å unngå regulatoriske gap og hindringer i veien for investeringer i norske arbeidsplasser.
6. Utjevne det høye **samlede skattetrykket** i Norge med skattenivåene for bedrifter i Norden, spesielt den kombinerte effekten av formue- utbytte- og utflyttingsskattene. Dette for å gjøre det mer attraktivt å starte, skalere og beholde bedrifter i Norge i konkurranse med utlandet. Forbedringer i skattesystemet bør i størst mulig grad skje gjennom harmonisering med landene rundt oss, ikke særnorske grep.
7. **Tiltrekke mer spisskompetanse** til norske teknologibedrifter gjennom forbedret opsjonsbeskatning og ekspertbeskatning.
8. Derneist holde skattenivået mest mulig stabilt gjennom et **skatteforlik**. Forutsigbarhet vil bidra til å gjenoppbygge Norges omdømme som investeringsdestinasjon for langsiktige investeringer i unoterte bedrifter.

4. KONKLUSJONER

1. Aktive eierfond kan bidra vesentlig mer til norsk økonomi. Det trengs en mer offensiv politikk og lovgivning for å styrke konkurranseevnen til denne delen av norsk kapitalforvaltning – for å oppnå større investeringer i Norge, mer innovasjon og omstilling samt mer sysselsetting og skatteinntekter.

*2. Gjennom **særskilt omtale i Finansmarkedsmeldingen** bør alternative eierfonds rammevilkår diskuteres mellom regjeringen og Stortinget. Foreningen ser frem til å bistå videre i dette arbeidet.*

Med vennlig hilsen,

Allon Groth

Administrerende direktør

VEDLEGG

1. [Verdiskapingsanalyse for aktive eierfond i Norge 2024](#) – Menon Economics 2025
2. [Aktivitetsrapport 2024: investeringer i Norge, salg og kapitalinnhenting i det unoterte markedet](#) – Norsk venturekapitalforening / Menon Economics / Invest Europe 2025
3. [Investeringer i venture, vekst og oppkjøp i første halvår 2025](#) – Norsk venturekapitalforening / Menon Economics / Invest Europa 2025
4. Norge som land for kapitalforvaltning – Advokatfirmaet BAHN 2026 (vedlegg til epost)
5. [Skatt for oppstarts- og vekstbedrifter i Norden](#) – Norsk venturekapitalforening 2025
6. [Høringsinnspill til statsbudsjettet for 2026](#) – Norsk venturekapitalforening